

Відповідь

Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на зауваження і рекомендації проєкту експертного висновку GER 03
щодо підсумків роботи ЕГ із проведення акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми
49272 Загальний і галузевий усний та письмовий переклад з португальської та англійської мов,
другий рівень вищої освіти Магістр, спеціальність 035 «Філологія»

Висловлюємо щирю вдячність членам GER за доброзичливий, неупереджений та високопрофесійний діалог, спрямований на вдосконалення освітньої діяльності за ОНП з підготовки магістрів зі спеціальності «Філологія» у Навчально-науковому інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Надані рекомендації слугуватимуть покращенню реалізації ОНП та її подальшому вдосконаленню відповідно до місії Університету, цілей програми і побажань стейкхолдерів. Надаємо коментарі щодо окремих позицій звіту.

Критерій	Звіт GER	Коментар Університету
Загальний аналіз щодо Критерію 1:	1.4. В ОНП, що акредитується, фіксуємо такі розбіжності зі Стандартом другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія: змінене формулювання ФК 1 та ФК2; змінене формулювання ПРН 7, ПРН 8 та ПРН 11, у результаті чого нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах програмних результатів навчання, не досягається повною мірою.	Згідно чинної нормативної бази укладачі програм мають право на власні формулювання ФК і РН визначених стандартом. Зафіксовані GER зміни формулювання ФК 1 і ФК 2 пов'язані, по-перше, з профільною діяльністю кафедри (переклад, а не лінгвістика і фольклор), а, по-друге, повністю перекриваються пов'язаними з цими ФК ПРН (1, 7 – «аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці», 8 – «оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки», 11, 15, 17), які, в свою чергу, відбиваються в ОК1, ОК2, ОК3, ОК4, ОК5, ОК9, ОК10, ОК11, ОК12, ОК13, ОК14, ОК15, ОК16. Крім того, «переклад» є складовою «філології», тому уточнення ФК 1 («перекладознавчих напрямів і школах», а не «лінгвістичних напрямів і школах»), не протирічить загальному вектору підготовки фахівців в галузі «перекладу». Щодо ФК2, то його додаткове уточнення через конкретизацію «місце в ній перекладної літератури, розуміти роль перекладної літератури», теж скеровано на значущість фактору «переклад», який є основним напрямом діяльності кафедри.
Загальний аналіз щодо Критерію 2:	2.2. Зміст освітньої програми структуровано з поділом на обов'язкові й вибіркові частини. У свою чергу, обов'язкові ОК поділено на три блоки, що відображено у структурно-логічній схемі ОНП: 1) загальнонаукові та загальнолінгвістичні дисципліни;	2.2. ПРН 8 «Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства» досягається у чинній ОНП у наступних ОК «Професійна та корпоративна етика», «Методика викладання перекладу», комплексна дисципліна «Історія і теорія перекладу» (частина 1 «Історія перекладу», частина 2 «Загальна теорія перекладу»).

Критерій	Звіт ГЕР	Коментар Університету
	2) загальноперекладознавчі дисципліни; 3) спеціальні дисципліни з мовної та перекладацької підготовки. У вибірковій частині представлено два блоки. Структурно-логічна схема, представлена в ОНП, не демонструє і не обґрунтовує взаємозв'язок та порядок вивчення ОК. Виявляємо неповне забезпечення ПРН: ПРН 7 «Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці», ПРН 11 «Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних»; ПРН 8 «Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства» не досягається у чинній ОНП. 2.3. Зміст компонентів ОНП частково відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.053 Філологія (романські мови та літератури (переклад включно), перша – португальська), адже літературознавчий компонент відсутній.	2.3. Специфіка кафедри теорії і практики перекладу скерована на підготовку перекладачів, а не лінгвістів, особливо в таких окремих галузях філології, як діяхронія, діалектологія та усна народна творчість, але всі названі аспекти так чи інакше знаходять відображення в ході підготовки перекладачів, що підсилюється в ході практичної роботи здобувачів під час аналізу перекладних текстів, оскільки в них присутні зазначені елементи.
Загальний аналіз щодо Критерію 4:	4.1. Навчання і викладання за ОНП регулюють документи, розміщені на сайті ЗВО: «Нова редакція положення про організацію освітнього процесу», Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка. НаОНП застосовуються академічні форми (лекції, практичні заняття) та методи навчання (реферування, бліц-опитування, тести, дискусії), традиційні та інформаційно-комунікаційні засоби навчання (презентації, Google Classroom, Zoom, Google Meet, Skype). У Звіті ЕГ зазначено, що результати онлайн опитування здобувачів не містять запитань щодо	Дякуємо за аналіз.

Критерій	Звіт ГЕР	Коментар Університету
	стилю викладання та методів організації освітнього процесу https://drive.google.com/file/d/1hfg3bT0jNrKQbA4kJ6Ai5rkuYd5l8Xe8/view. Здобувачі не змогли пригадати цікавих оригінальних методів і форм роботи, які використовували викладачі дисциплін фахового спрямування.	
Загальний аналіз щодо Критерію 6:	6.1. У Відомостях самооцінювання у Таблиці 2 подана інформація про викладачів, які забезпечують викладання ОК на ОНП. Інформація у Таблиці не систематизована, що унеможливорює висновки про відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів для читання ОК, наприклад, Бугрій Анастасія Сергіївна викладає ОК «Комунікативні стратегії (англійська мова)», отримавши диплом магістра Бердянського державного педагогічного університету зі спеціальності 030501 Українська мова та література, диплом кандидата наук без зазначення спеціальності; Бережний Андрій Васильович читає курс «Порівняльна стилістика португальської та української мов», кандидат наук без зазначення спеціальності; Довганчина Руслана Григорівна читає ОК «Техніка письмового та усного перекладу (англійська мова)», кандидат філологічних наук (спеціальність: переклад) без зазначення шифру спеціальності. Немає змоги визначити можливість викладачами на ОНП забезпечувати досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, адже інформація про публікації та підвищення кваліфікації у Таблиці 2 повністю відсутня для низки викладачів (Голубенко Наталія Іванівна, Бережний Андрій Васильович, Довганчина Руслана Григорівна, Бугрій Анастасія	6.1. Професор кафедри германської філології та перекладу О. Материнська має 3 публікації за 2019, зокрема «Анатомія війни» у сучасних німецькомовних та україномовних масмедіа // <i>Studia Linguistica</i>. 2019. Вип. 15. С. 165-180. (Категорія «Б») https://doi.org/10.17721/StudLing2019.15.165-180 та 1 публікацію за 2022 (Екологічні небезпеки: висвітлення нових викликів у німецькомовних масмедіа) Доц. С. Фокін має публікації: Фокін С.Б. Комп'ютерна лексикографія і переклад. – Методична розробка. – К.: 2014. Фокін С.Б. Комп'ютерні інноваційні технології в перекладацькій та перекладознавчій діяльності. К., 2019: КНУ імені Т.Шевченка. – 254 с. Фокін С.Б. Двомовні перекладні словники: причини недосконалості та перспективи оптимізації // <i>Мовні і концептуальні картини світу</i>. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2017.– Вип. 59. – С.214-220 Фокін С.Б. Electronic thesaurus on translation studies as data mining tool // <i>Advanced Linguistics</i>. - Вип. 8, 2021. - С. 16-22. Фокін С.Б. Neural network pattern for enhancing functionality of electronic dictionaries <i>Advanced Education</i>. – К., 2019. – Вип. 12. Доцент Голубенко Н.І. має наступні публікації: Holubenko N. Philosophical and Discursive Approaches to the Categorisation of Modal Meanings in Multimodal Texts. <i>WISDOM</i>, 2022. № 3(2), P. 55-63. Голубенко Н.І. Застосування перекладацьких стратегій Е. Честермана до передачі модальності художнього тексту. «Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Філологія». 2022. №1 (3), С. 12-17. Голубенко Н. І. Особливості передачі модальності художнього тексту: інтерсеміотичний переклад. Сучасні аспекти науки: VIII-ий том колективної монографії / за ред. Є.О. Романенка, І.В. Жукової. Київ; Братислава: ФОП КАНДИБА Т.П., 2021. С.115-124.

Критерій	Звіт ГЕР	Коментар Університету
	Сергіївна). Відсутні публікації низки викладачів за останні 5 років, наприклад, Фокін Сергій Борисович - остання публікація 2013 р.; Рогожа Марія Михайлівна - остання публікація 2015 р., стажування відсутнє; Орличенко Олена Василівна - вказано один посібник «Начальний посібник до курсу «Спеціальні і жанрові теорії перекладу» - Рукопис. - ~ 170 стор.» без року видання). У викладацькій роботі використовуються методичні посібники з давнім терміном видання, наприклад, Материнська Олена Валеріївна «Основи наукових досліджень» (конспект лекцій). Навчально-методичний посібник. Донецьк. 2007. 60 с.	Голубенко Н.І. Чинники варіантного відтворення лінгвокультурного коду в аспекті інтерсеміотичного перекладу. «Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія»», 2021. Вип. 45. С. 105-113. Голубенко Н.І. Параметри адекватного та еквівалентного перекладу засобів вираження модальності як функційно-семантичної категорії у текстах художнього дискурсу. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. Вип. 46. Херсон: Видавничий дім "Гельветика", 2020. Доцент Довганчина Р.Г. має наступні публікації: Dovganchyna R. , Nekriach T. Cultural Background as a Precondition of Adequacy in Translation (based on E.Hemingway’s short stories) // Science and Education a New Dimension. Philology, III (14), Issue: 65, October 2015. P.13-17. (Index Copernicus) Довганчина Р. Г., Рось А. В. Відтворення американського політичного дискурсу в українському перекладі політичного трилеру “Картковий будинок”. / Актуальні проблеми сучасного перекладознавства : збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Черкаси, 31 травня 2021 року) / Гол. ред. О. О. Селіванова; Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. Черкаси, 2021. С. 32-39. Довганчина Р., Некряч Т. Flores Rhetoricae : відтворення риторичних фігур у публіцистичному стилі // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. К.: ВПЦ “Київський університет”, 2017. Вип.1(50). С.6-10. (Фаховий збірник). Довганчина Р., Некряч Т. Перекладацькі виклики відтворення тропів у політичній риторичі // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. К.: ВПЦ “Київський університет”, 2018. Вип.1(51). С.22-26. (Фаховий збірник). Dovhanchyna R. Translating paratextual elements of online news texts from English into Ukrainian. / In SHS Web of Conferences 105, 03005 (2021) 14c. DOI: 10.1051/SHSCONF/202110503005 (publons.com/p/48894138) Dovhanchyna, R., Povoroznyuk, R., Kyrychenko, S., Petrova, A., Bailiuk, N., &

Критерій	Звіт ГЕР	Коментар Університету
		Kolodii, B. (2022). Foreign Language Competence Development of University Students and its Evaluation in the Context of Modern Neuroscience. In BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience, 13(1), 17-28. https://doi.org/10.18662/brain/13.1/266 (publons.com/p/51705249). А.С. Бугрій має наступні публікації: Код західноєвропейського Відродження у романі Айріс Мердок «Свята і гріхозна машина кохання» // VI International Symposium Contemporary Issues of Literary Criticism. Medieval Literary Process. Europe, Asia, Georgia. Volume II. – Shota Rustaveli Institute of Georgian Literature, 2012. – P. 118-124 Ескапістське світовідчуття у романі І. Макьюена «Амстердам» // Теорія літератури: концепції, інтерпретації: наук. зб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філології, Каф. теорії л-ри, компаративістики і літ. творчості. – К., 2014. – С. 60-65. Образ Шерлока Холмса як засіб розкриття культурних цінностей вікторіанської доби // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Філологічні науки. – Бердянськ : БДПУ, 2018. – Вип. XIV. - С. 141-147. Літературна реконструкція як діалог минулого і сучасного у романі «Щиголь» Д. Тартт // Studia Philologica. Збірник наукових праць. Вип. 13. – К., 2019. – С. 106-112. Переклад як чинник розвитку компаративістики // Збірник тез II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні методики навчання іноземних мов і перекладу в Україні та за її межами». – Переяслав, 2020. – С. 412-415. Інформація щодо дипломів, підвищення кваліфікації Бугрій А.С. та Бережного А.В. наведена у додатку. На зауваження стосовно <i>рукопису</i> навчального посібника до курсу «Спеціальні і жанрові теорії перекладу» доцента Орличенко Олени Василівни доводимо до Вашого відома, що рік публікації для рукопису зазначити неможливо, але його видання заплановано у 2023/2024 навчальному році.
Загальний аналіз щодо	7.6. Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією	7.6. Здобувачі кожного нового академічного року інформуються щодо існування певних алгоритмів політики врегулювання конфліктів (перша пара навчального року з основної

Критерій	Звіт ГЕР	Коментар Університету
Критерію 7:	тощо) чітко прописані та зрозумілі і регламентуються наступними документами: «Положення про організацію освітнього процесу» , «Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», введений в дію наказом ректора від 08.02.2022 № 79-32 (http://surl.li/dkltf), «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка». У Звіті ЕГ зазначено, що провівши зустріч зі здобувачами та представниками студентського самоврядування, експертна група дійшла висновку, що здобувачі недостатньо проінформовані та обізнані щодо існування певних алгоритмів, політики врегулювання, окрім відомих їм чат-ботів.	мови).